

Megjelenik minden vasárnap és csütörtöken.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdájában Kézdi-Vásárhelytől, hova egy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyitléri cikkek stb. intézendők.

Nyitléri cikkek soronként 10 kr-ért közöltenek.

SZEKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak terfogatásért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár helyegdíj fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Szekelyföld“ című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak bekuldesére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Szekelyföld“ kiadó-hivatala.

Az új császár.

Alig mult el három hónapja, hogy a németek eltemették agg császárukat, s most újból gyászolnak; uralkodójukat gyászolják ismét. Nem jött váratlanul egyiknek halála sem; az első immár törődött aggyasztán volt, az emberi élet határánál végpontján, a második gyógyíthatatlan betegségben szenvedett, hónapokon át csak élőhalott volt. A halál tehát csak jótétemény volt mindkettőre nézve. Mig azonban az öreg Vilmos egy dicsőségteljes multat hagyott hátra, addig III. Frigyes halálával a legfényesebb remények szállottak sirba. Méltán gyászol tehát Németország s méltán fordul feléje a részvét Európaszerte.

A „Szekelyföld“ tárczája.

III. Frigyes császár életéből.

Az elhunyt német császárról számos apró történetet elevenítenek fel, melyek mind az elhunyt uralkodó nagylelkűségéről és nemes szívééről tesznek tanúbizonyságot.

Egy francia tiszta a következő epizódot beszéli el, mint szemtanúja az eseménynek:

Az 1870-ki francia hadjárat első napja a wörthi ütközet volt, melyen Raoul francia tábornok halálát lelta. III. Frigyes, mint német trónörökös, augusztus 6-án a német hadsereget vezényelte. A francia hadoszlopok meghátráltak s a harmadik hadosztály egyik része, melyhez én is tartoztam, — így beszéli a francia tiszta — miután utolsó töltényeit eltűztele, visszavonult. Esti 8 óra volt; a falu határán egyedül haladtam s ott a földön a hadosztályomat vezénylő tábornokot láttam a földön fekvődni. Gyorsan oda siettem; épen ekkor szűnt meg a tüzelés. Igyekeztem felsegíteni az elesettet. Ekkor ő így szólt:

— Menjen, meneküljön. Lábam össze van zúzva, úgy is végem van. Meneküljön. Nem fogja tudni elérni a mieinket.

Nagy nehezen egy kunyhóig segitettem a tábornokot és ott szalmára fektettem le. E közben már egy bajor ezred közeledett, mely felénk kezdett löni.

A szövetséges viszonyról fogva, mely monarchiánkat Németországhoz fűzi, nem lehetünk egészen közömbösek a Németországban történő változások iránt; tehát míg egyrészt mi is sajnálattal gondolunk az élet delén elhunyt császár sorsára, másrészt könnyen megmagyarázható az az érdeklődés, melylyel az új uralkodó személye iránt viseltetünk. III. Frigyes politikai érzületét ismertük már trónörökös-korából; a mi politikai tendenciáknak megfelelő gondolkozásmódjáról meggyőződött rövid ideig tartó uralkodása alatt. Ellenben utódjának, a még alig 30 éves II. Vilmosnak, gondolkozásmódja, hajlamai még ismeretlenek; legalább multjából nem lehet biztosan következtetni a jövőre, mert a hányan beszélnek vagy írnak róla, annyiféleképpen jellemzik.

Az ifju császárt kitűnő katonának, tevékeny, tetterős, kötelességtudó, magas képzettségű, kitűnő eszű férfinak mondják. Gondolkozásáról azt állítják, hogy konzervatív, s mint mondják, Németországban nem csekély népszerűségnek örvend. Előnyös tulajdonokat bir tehát bővön kétségtelenül. Minket azonban leginkább és csakis az érdekel, hogy vajjon az új császár milyen politikát fog követni a külhatalmakkal szemben.

Sokan aggodalommal néznek a jövő elé, mert — mint mondják — az ifju császár rokonszenvei sokkal melegebbek unokatestvére, az orosz császár, és Oroszország, mint monarchiánk iránt. Nézetünk szerint azonban az

ellentét Németország és Oroszország között sokkal élesebb, semhogy attól lehessen tartani, miszerint II. Vilmos a német birodalommal szövetséges viszonyban levő hatalmak barátságát kockázra tenni, a békeszövetséget felbontani hajlandó lenne, s birodalma érdekeit alárendelné személyes vonzalmának. Mindenesetre sok függ tanácsosaitól; tanácsosai pedig azok a kipróbált, tapasztalt férfiak lesznek, kik elődei mellett voltak s kik oda fognak hatni minden bizonynyal, hogy az ifju uralkodó megmaradjon ama politika mellett, mely czélszerűnek bizonyult eddig is. Legyen azonban bárminő befolyás alatt az ifju császár, jusson az uralkodás viszontagságai alatt bármily körülmények közé, lehetetlen, hogy olykor-olykor eszébe ne jusson atyja példája, a ki igazán arra volt teremtve, hogy nagy legyen a nagyok között. S ha így lesz; ha atyja nyomdokain fog haladni; ha meghallgatja Bismarck és Moltke tanácsait, kik eddig oly szépen fentartották az egyensúlyt; ha cselekedeteinél első sorban a béke, a népek érdekei lebegnek szeméi előtt: akkor méltó lesz a trónra, melyet atyjától örökölt, s a béke barátai még egy darabig nyugodtan gondolhatnak a jövőre.

SZEMLE.

A képviselőház folyó hó 15-én letárgyalta és elfogadta a kisebbik adótétel mellett termelhető alkoholmenyiség felosztásáról szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat elfogadása után a

Az elhunyt császár nem volt a merev szertartások barátja. Azon egyetemen gyűlésein, a melyeken mint védnök ő elnökölt, a tagok a trónörökös határozott kívánságára, mely a meghívókön jelezte, egyszerű kabátban jelentek meg, ő maga egyszerű tiszti egyenruhában elnökölt. Egy ízben a német halász-egylet egyik gyűlésén lovassági tábornoki dísz-egyenruhában jelent meg, gyémántos rendjelekkel.

A jelenlevők zavarba jöttek, mert ők egyszerű ruhákban voltak. A trónörökös kedélyesen így szólt:

— Bocssassanak meg, uraim, hogy ebben a ruhában jöttem önökhöz, de az előbb fogadtam a persasáht és nem akartam késni az átöltözéssel. Ezután rögtön megnyitotta az ülést.

1873-ban a lichterfeldi hadapród-iskola alapítóletélti ünnepélyére a hadapródok díszben vonultak ki. Rekkonó nyári nap sütött; a trónörökös apró tréfákkal igyekezett az eltkikadt apró hadfiakat felvidítani. Lehajolt és keresni látszott valamit. Egész sereg tábornok rohant oda szolgálatkészen.

— Mit méltóztat keresni császári fenségednek?
— Egy kis árnyékot — volt a válasz, a melyet a hadapródok hangos hahotája követett.

Egy alkalommal a berlini állatkertben sétált a trónörökös nejével és két leányával. Az uton nagy

nagyon sürün látogatott ház rendkívüli érdeklődéssel várta Tisza miniszterelnök válaszát a párisi kiállítás ügyében hozzá intézett három rendbeli interpellációra. Tisza először is Pázmándyval szemben erősíté és bizonyítá, hogy a kereskedelmi kamara körlevele csakugyan nem felelt meg a kormányelnök korábbi nyilatkozatának; majd áttért a bécsi francia követnek Kálnokynál tett lépésére s elmondá, hogy mit felelt annak a közös külügyminiszter és mit ennek Tisza sürgönyileg. Ugronnal szemben pedig azt hangoztatta, hogy az oly miniszterelnök, ki ellentétbe jut a korona vagy törvényhozás nézeteivel, nem azzal tartozik, mint Ugron állítá, hogy e nézeteltérést reparálja, hanem azzal, hogy helyét elhagyja. Tisza nyilatkozatait többszörös helyeslések kísérték. A ház — kivéve Ugron Gábert és néhány elvtársát — tudomásul vette a miniszterelnök válaszát. Végül Széchenyi miniszter felelt nyugodtan, tárgyilagosan Polónynak „titkos rendeletek”-re vonatkozó interpellációjára. A miniszter elmondta, hogy rendeletek kiadására a törvény által utalva van s a kérdéses rendeletek nem voltak „titkosak”, csak bizalmasak.

A szombati ülés kezdetén Péchy Tamás elnök, helyéből felemelkedve, röviden megemlékezett III. Frigyes német császár és porosz király elhunytáról. Az elnök szavait a ház állva hallgatta végig. A gyász jeléül az elnök indítványára a képviselőház egy felőrára felfüggesztette a tanácskozást. A szeszadótörvényjavaslaton tett főrendiházi módosítások, valamint a Horvátországgal való 1885-diki leszámolásról szóló jelentés vita nélkül elfogadtattak. A tárgyalásra kitűzött kérvények közül a munkásgyűlések kérvénye az öszre halasztatott. Vita két kérvénynél volt. Gyömörey Felix szolnoki lakos kérvénye közjogi sérelem orvoslása végett kiadatott a kormánynak. A brassói százok által elnyomott hétfalusi csángók kérvényénél Orbán Balázs, a csángó-magyarok történetírója, a szélső baloldal élénk helyeslései között kelt az elnyomottak védelmére. Többek felszólalása után Hollaky Imre azon javaslata fogadtatott el, hogy a képviselőház ülései királyi leirattal október közepéig fognak elnapoltatni, hozzátevéen azt is, hogy ha addig kitörne a háboru, akkor össze fogják hívni a parlamentet.

A Bud. Cor. írja: Kétségtelen, hogy az Ausztria-Magyarország és Németország között fennálló szövetségi viszony az új német császár trónralépte által semmi változást sem szenved. II. Vilmos császár erre vonatkozólag ép úgy atyja halála előtt, mint trónralépése óta is határozott módon kifejezt adott abbéli meggyőződésének, hogy az Ausztria-Magyarországgal való barátságos viszonyt fenn akarja tartani. Ugyanezen véleményét és érzelmeiket tolmácsolják — még pedig igen meleg szavakban — a Kálnoky gróf és Bismarck herceg között legközelebb váltott sürgönyök és valószínű

az is, hogy a német császárnak várandó proklamációja a szövetségi viszony változatlan fennállását továbbra dokumentálni fogja; arra azonban — a mint halljuk — nincsen indító ok, hogy a megrendítő gyászeset alkalmával a két külügyminiszter között Németországban és Ausztria-Magyarországban váltott sürgönyök — mint az I. Vilmos császár halála után történt — hivatalból közzététessenek.

Az elhunyt német császár halála alkalmából úgy az európai nagyobb városok majdnem minden képviselő-testületei, mint az államok fejei tömegesen küldik a részvétiratokat. A temetés hétfőn történt meg a potsdami helyőrségi templomban az elhunyt császár végrendelete szerint minden fény és pompa nélkül. A mi uralkodónk Rudolf trónokös által képviseltette magát a gyászszerteretáson. Az új császár proklamációja hír szerint hangsúlyozni fogja, hogy Németország külpolitikája ugyanazon szellemben fog vezetetni, mint az előbbi császárok alatt, s hogy az új császár iparkodni fog minden viszályt elkerülni s gondját a politikai szerződések fentartására fogja fordítani.

Törökországból. Mint egy konstantinápolyi távirat jelenti, a szultán utolsó bérrameneete alkalmával egy arabeszedbeli katona egy albánezredbelit insultált. Másnap az albánezredbeliek kaszárnájukból szoros rendben az arabeszed kaszárnájára indultak, tüzeltek, mire az arabok feleltek. 6 halott és 30 sebesült maradt. A többi ezredek oda sietvén, lefegyverezték az albán ezredet, mely száműzetett, valamint ezredesük és kaszárnyparancsnokuk is.

Az iparosokról.

Budapest, 1888. jun. 16.

Általános a panasz, hogy az ipar pang s az elszegényedés terrorizáló mérvet öltött.

Nagyot, nagyot fordult a világ velünk — mondják sokan. Iparosaink közül sokan, kik egykor rendezett műhelyben vigan üzték mesterségüket, ma leeresztett fível haladnak tovább: hesitálnak, mint valami élőhalottak, mert bármilyen oldalról tekintsük állapotukat, az bizony ijesztő képet nyújt. Szegény a társadalom s szegények vagyunk benne mi, kik első sorban érezzük annak nehézségeit; kik oda jutottunk, hogy boldogságunk csak a multból sir már vissza. Jeremiás próféta siralma kevés ahhoz, melyre ilyformán iparosainkat a kétségbeesztő jelen s a nehéz állapotok instigálják. Az iparczikkek butornak maradnak a háznál s így az éhletés meg

van akadályozva. Szóval úgy nyilvános, mint privát helyeken általános a panasz azon mizeriák felett, melyek egyik másik csatát vesztett iparos arczán diadalt ülnek.

Mi az oka? Talán a megszorított éhletési eszköz, vagy talán az, hogy a sors véletlen játéka vagyunk? Mondhatjuk joggal, hogy nincs éhletési mód, hogy a földmívelő-osztály elszegényedése magával rántja a közép-osztályt s ezzel együtt iparosainkat is. Az ilyenféle siralom valóban megindító, mert hiszen mindnyájunkkal közös hurokat penget; megindító, mert a jelen nyomasztó viszonyai félelmes árnyékukat jó előre kivetik a jövőre s önkéntlenül az a kérdés merül fel, hogy mi lesz velünk, ha tovább is így megyen?

Szóval vehemens a beszéd, és mégis, s talán épen ennek befolyása miatt elnézi azt, a mi fő, t. i. hogy valamely iparos éhlető állapotban legyen, első sorban a társadalmi nagyzásokat kell kerülnie s azután birnia kell az iparszakhoz bizonyos értelmi tulajdonokkal is. Hogy azonban a fonalat el ne ejtsük, minden szószaporítás nélkül mondjuk ki, hogy igen is az iparos-osztálynak egyik főbb hibája az, hogy nem tud a maga szerény, de tisztességes állapotával kibékülni, hanem nagy zol és utánozza az intelligens osztályt, mely maga is aggasztó módon közeledik az örvény széléhez, mely a fényűzés és igényeinek napontai szaporodásával vesztjóslólag tátong felé. De míg a tulterjeszkedés az intelligensebb osztálynak csak lassu halála, addig a középosztálybeli és iparos-családokat rohamosan teszi tönkre. Mindazon majmolások, szokások, melyek a szabadelvűek mintájára a modern felvilágosodás takarója alatt társadalmunkba tolakodtak, megmétélyeztek a középosztályt is.

A nemes ambiczió, önértzet mindig érdem, nagygyá teszi az embert; de azon aktivitások, mik egy magasabb körhöz illenek, a polgári osztályt hinárba vezetik.

Beszéljenek a tények! Ruházkodás, háztartás, estélyezés, nyilvános helyeken való megjelenés stb. évenként tekintélyes összeget emésztenek föl. Egy nagyravágyó, hiu család éven át nagyon sokba kerül. S középosztályunk, iparosaink tulterjeszkedése semmi esetre sem arányos azok jóvedelmével,

csomaggal jött velük szembe egy ember és semmi kedvet sem mutatott arra, hogy kitérjen. A trónörökös tréfásan szólt hozzá:

— Nem szabad ilyen nagy csomaggal a gyaloguton járni.

A férfi, a ki nem ismerte a polgári ruhában levő trónörököst, mogorván kiáltotta:

— De egy sorban négynek sétálni se szabad, hallják!

— Igaza van neki — mondá a trónörökös, és leányaival félrevonult az ember elől.

*

A trónörökös feleségével együtt szorgalmas látogatója volt községe iskolának. Egyik falujában épen új, fiatal néptanító foglalta el állását s a trónörökös, meg akarva győződni az új tanító tanításmódjáról, egy napon az iskolában megjelent. Kilencz és tíz óra közt volt az idő. Egyszer a levélhordó lép be az iskolába s a tanítónak egy sürgős táviratot nyújt át, melyet a trónörökös sürgetésére a tanító felbont, elolvas. A tanító el-sápad. A trónörökös megkérdi, mi rossz hírt kapott.

— Az anyám haldoklik — szólt a tanító — s halálos ágyához hívnak.

— Rögtön induljon, — mondá a trónörökös — az iskolát bizza reám. Tíziz itt leszek magam, tizkor pedig ugyis a pap fogja önt felváltani, hogy vallást tanitsón. Menjen sietve anyjához.

A tanító eltávozott, a trónörökös pedig jó félóra hosszat iskolamesterkedett, még bevárta a tizkor megérkező papot s végig hallgatta a vallástanítást. A papot utasította, hogy szerezzen új bibliákat az elrongyolottak helyébe, s azután távozott.

*

Westfáliában egy kovácműhely előtt állt meg egyszer s mogszólította a kovácmestert: hogy megy a munka?

— Rosszul, fenség, — ez volt a válasz — nincsenek segédeim.

— Ha csak az a baj, van Berlinben elég, kap-hat onnan.

— Azok nem kellene, fenség, mert Berlinben minden iparos szociáldemokrata. Az efféle nép-séggel pedig a magamfajta ember nem boldogul.

— A magamfajta sem — volt a trónörökös válasza.

*

Mikor Buchholz volt Hamburgban a városi színház igazgatója, a trónörökös csaknem minden este eljárt az előadásra. Az igazgató a trónörökös nagyobb kényelmére egy kis előtermet állítottott annak páholya elé, a hová a felvonásoközben visszavonulhasson.

Egy este az igazgató tisztelegni kívánván a hercegnél, benyt a páholyba s látja, hogy az hirtelen valamit dug a háta mögé, de aztán mosolyog, előmutatja, hogy biz az egy meggyújtott cigaretta.

— No most, édes Buchholz, rajta kapott. Szivarozni a színházban nem szabad.

— De fenség, már ez magán-szobája.

— Az mindegy, velem sem szabad különbséget tenni. Önnek kötelessége lesz engem följelenteni. Hanem tudja mit? Legyen a büntársam. Gyujtszon rá ön is.

S azzal átnyújtá cigarettás-dobozát. Az igazgató kivett egyet s e szavakkal tette zsebre:

— Engedje meg fenség, hogy emlékül el-tegyem.

— Ohó, nem úgy alkuszunk. Ön csakugyan el akar engem árulni. Hát jó; azt, a mit kivett, tegye el, de erre a másodikra gyujtszon rá.

— Az igazgatónak rá kellett gyujtani.

— Most már büntársam ön — mondá a trónörökös kedélyesen.

*

Általában a pipa, a szivar a trónörökös életében nagyban szerepel, s bizony nem tudhatni, vajjon torokkrákja is nem e szenvedélyére vihető-e vissza. Egyszer meglátogatta a drezdai Johanneumot; a hires fegyvertárnak csak az előcsarnokában pillantotta meg a feliratot: „Itt a dohányzás tilos.” Kivette hát szájából az illatos havannát s beledugta egy ott ácsorgó inas szájába.

— Így; folytass te, nekem nem szabad.

*

De a mily barátja volt a dohányzásnak, ép annyira irbtózt a dikezióásoktól. Mikor a dinkelsbühli gyönyörű katolikus templomot akarta megtekinteni, beszédrel állta útját a polgármester.

— Tudja mit, polgármester ur? — így vágott szavába a trónörökös — lépünk szerződésre: ön nem szónokol és én sem.

Ugy is lett.

*

Száz meg száz hasonló vonást lehetne fölhozni a boldogult császár egyszerűségének, barátságos és kedélyes voltának, szívéllyességének jellemzésére, melyek mind hozzájárultak népszerűsége emeléséhez. Kétségtelen, hogy az általános rokonszenvet számára megszerzeni, nemes, nagy tulajdonai és végtelenül tragikus sorsa mellett ezek is nem kis mértékben segítettek.

bárha — hála Istennek — ezt nem mondhatjuk el iparosaink mindenikéről, de sőt sok kivételt is tehetnénk; de épen e kivételek anyagi jóléte és élhetősége az, a mi kellőleg bizonyít állításunk valósága mellett.

De sajnos, hogy mégis sokan vannak, kiknek esztelen költségei jóval túlhaladják jövedelmüket, s természetes, hogy mégis annyit kívánnak összehajhászni, a mennyi igényeiknek megfelel. Hogy pedig ennek eleget tehessenek, nincsenek tekintettel a módokra és eszközökre; a hol hasznót éreznek, hol kilátás van nyereségre, oda lépnek, s a szerzési láz, a minden áron nyereségre való törekvés, a tisztességes iparosok rovására eső, nemtelen eszközökre kényszerítik őket. Nem gondolják meg, hogy annyit kellene költeniök, a mennyi a kilátás a jövedelemre. Kerülniök kellene azt, hogy tetteiket a jelen függetlenül befolyásolja; irtóznok attól, hogy azzal lépést tartsanak, mert az mint a czifra pohár, úgy rejtli méhében a halált okozó mérget. A ki türelemmel élére rakja a garast a jobb időkre, józan intencziót követ, mert ez a szerencsétlen társadalmi ágaskodás hasonlít (hogy eme különös hasonlattal éljünk) a hegedűhöz, mely szépen szól ugyan, de belől üres.

Van iparunk fejlődésének még egy generalis átka: az értelmi hiány.

Igen gyakran találunk iparosaink közt olyanokra, kiknek szakügyletlensége minden mozdulatukból kitűnik; s mert a tulnyomó szám épen e hajóban evez, nem lehet bámulnunk, ha így a honiak rovására elősegítik a behozatal szükségét. Mert ha találunk is egy néhány jó iparost, de nagy számban vannak kontárok, kik oda törekednek, hogy versenyt támasszanak tisztességes iparosaink rovására, s így terem meg a schwindlerség, mely a hazai ipar megölő átka. Ám az értelmesebb iparosok csak boldogulnak nálunk is, míg a laikus mindenütt rövidet luz; azért az iparosok boldogulhatását azok értelmi képzettségétől teszem függővé. Ha iparkodnak mindenütt és minden téren emelkedni, ha többen nemes inspirációval hidalják át a feudál hajlamot, úgy a művelt igényeknek is jobban megfelelhetnek, s ez meg fogja akadályozni a bajt s mindenik tudni fog állapotán segíteni. Egy álláspontjára praedestinált iparos képes önmagának mindig jólétet teremteni, de ha ismereteiben félszeg, nem érdeklődik mestersege iránt, s a munkakedvet, komoly hivatást, mi egyedül teszi nagygyá az ipart, egy szertűn a spekulációnak s az alacsony érdeknek rendeli alá s így sem jó, sem olcsó munkát nem állíthat elő, az időben pedig, melyre vállalkozása terminusát jelölte, pontos nem lehet: akkor senki se várja, hogy boldoguljon és magának az ipar terén jövőt teremtsen. Oda kell tehát hatnunk, hogy míg egyfelől kerüljük a társadalmi nagyzást, tulterjeszkedéseket, másfelől neveljük értelmesebb iparosokat s azoknak nevelése oly irányu legyen, hogy minden törekvésük az iparszak és nem a morphondirozás, a frázisos politikus viselkedés, a korcsmai hősködés és politikai viselkedés legyen.

S addig, míg azon intenczióknak érvényre jutását, hogy az iparos-tanonczok a törvény szerint rendesen képeztessenek, maguk a mesterek akadályozzák: a fiatal nemzedék értelmi fejlődéséről s ezzel kapcsolatban az ipar emelkedéséről szó sem lehet.

Különbhöz jő az intencziók s az ipartestületek szervezése mellett elérhető lenne az, hogy a közkíváncsolomnak jobban megfeleljenek s érdekeik jogos támogatását mindenütt kiérdemeljék s hogy a hang, melynek ma siralmak „jaja” részvétre senkit se kelt, a közel jövőben visszhangra találjon. X.

Különfélék.

— Elischer József szebeni tank. kir. főigazgató és kir. tanácsos városunkba érkezett a helybeli r. k. gymnasium hivatalos megvizsgálása ozéljából.

— Áthelyezés. A kézdívásárhelyi kir. törvényszéknél megüresült irnoki állásra Mihály Gergely dévai törvényszéki irnok helyezettett át.

— Időjárásunk meghazudtolta a nép hitét, hogy Medárd-napi eső után 6 heti eső szokott következni. Az ég felderült s hetenkint egy-két napi borulás és eső kivételével állandó napfényvel kedveskedik. A rendkívüli dus időjárás folytán kertes, mezők buja tenyészetet mutatnak, szép reményekkel töltvén el a gazdaközönséget.

— Az őszi nagy hadgyakorlatok színterének előleges tanulmányozására a múlt hét egyik napján 11 közhadseregbeli százados érkezett Sepsiszentgyörgyre megfelelő kísérettel. Alig hogy kipihenték kissé az ut fátaladalmait, azonnal lóra ültek ismét s kivonultak a Sepsiszentgyörgy határát képező Szépmező szemle alá venni. Este felé azonban jött a rövid sürgöny, egy hivatalos tudósítás Nagy-Szebenből, mely tudatta velök, hogy az őszi hadgyakorlatok színtere változást szenved: nem Sepsiszentgyörgy és Segesvár, hanem Segesvár és Maros-Vásárhely között fognak a gyakorlatok megtartatni. A tisztek az értesítés vétele után félbeszakították tanulmányi utjukat s a földvári vasuti állomástól visszautaztak Segesvárra.

— Elhaltak: Pávai Finta Antal, a kolozsvári városi tanács tehetséges és szorgalmas iktatója, folyó hó 17-én d. e. 10 órakor Páván, 37 éves korában; Kászonyakabfalvi és Kézdipolyáni Mihály József csikszeredai m. kir. pénzügyőri biztos jun. 19-én élete 45-ik évében Előpatakon, hol megromált egészségének javulása reményében tartózkodott; Jancsó Dániel, a kézdívásárhelyi szabótársulat elnöke, életének 65-ik évében, Kézdí-Vásárhelyt. Béke poraikra!

— Háromszékmegye alispáni hivatala a következő pályázati hirdetményt bocsátotta ki 6702—1888. szám alatt: A háromszéki és miklósvárszéki volt székely huszár családok által nevelési czélra tett alapítványból ez idő szerint egy alapítványi hely betöltésére és pedig a műgyetemet hallgatni kívánók részére a kezelő-bizottságnak 1887. aug. hó 6-án hozott határozata és a szabályrendelet 22-ik §-a értelmében az 1888—9. évre félévénként előre fizetendő évi 240 frt ösztöndíjjal ezennel pályázat hirdettetik azon megjegyzéssel, hogy az ösztöndíj a szak teljes folyamára kiterjed. Ezen ösztöndíj elnyeréséhez csupán a székely huszár családok fiú és nő-ágán származó férfitagjai jogosultak. Az alapítványi helyre pályázók kötelesek az ez iránti kérésüket alólírt vármegye alispánjához mint a bizottság elnökéhez 1888. július hó 31-ig benyújtani. A kérés felszerelendő: a) A kérelmezendő keresztlevelel, melyben törvényes származása bizonyítva legyen. b) Valamely magyarhoni főgymnasium, vagy főreáltanodában nyert érettségi bizonyítvánnyal. c) Saját és szülői vagyonára vonatkozó közszégi előjárásági bizonyítvánnyal. d) Arra vonatkozó bizonyítvánnyal, hogy pályázó jogosult volt székely huszár családból származik, mely bizonyítvány a közszégi előjáráság és azon közszégbeli huszár családhoz tartozó választott tag által állítandó ki. S. Szentgyörgyön, 1888. június hó 16-án. Alispán helyett: Szentiványi Miklós, főjegyző.

— A marosvásárhelyi iparmúzeum sorsának intézői üdvös mozgalmat indítottak a múzeum érdekében: Helyiséget akarnak építeni a 20,000 frt értéket képviselő tárgyak részére. A gyűjtés eddig 778 frt 53 krt eredményezett az építési alap javára a székely-egylet marosvásárhelyi választmányának felhívása folytán. Ez eredmény még korántsem kielégítő; szükséges és ohajtandó tehát, hogy a felhívás az egész Székelyföldön visszhangra találjon annyival is inkább, mert a múzeum a székely ipar érdekében alakult. A vegyes ajku szászrégeni polgárság vasárnap tánczezel egybekötött hangversenyt rendez a múzeum-helyiség építési alapja javára. Kívánjuk, hogy e szászrégeniek példáját a többi székely városok iparosai is kövessék.

— A kézdívásárhelyi kereskedő-ifjuság által rendezendő májálisra vonatkozólag kiadott meghívó így hangzik: „A kézdívásárhelyi kereskedő ifjak társulata saját alapja javára 1883. évi jun. 24-én a Nagy Ferencz ur réjtőn zártkörű kosaras táncvigalmat rendez, melyre özimeidet és családját tisztelettel meghívja a rendező-bizottság. — Szűnet alatt a kereskedő ifjak dalköre fog énekelni.

Belépti díj személyenkint 70 kr. Jegyek a meghívó előmutatása mellett válthatók: Császár Lukács, Fejér L. fiai és ifj. Dávid István urak üzletében. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Az indulás ideje délután 2 órakor fog jelezettni. Kedvezőtlen idő esetében a tánczvigalom d. u. 6 órakor kezdve az uniókerti színpadon fog megtartatni.

— Furesa vásár. Felmentek a kézdívásárhelyi csizmadiaik a gyergyószentmiklósi országos vásárra nagy mennyiségű csizmát vivén magukkal, mert a gyergyói vásár egyike szokott lenni a legjobbaknak. Aude a régi jó világnak vége van: a vásáron minden egyéb volt, csak pénz nem. Egyik csizmadia-mester látva, hogy semmikép sem tud árni tuladni, elkerekedésében furesa vásárt csapott. Egy furulya-kereskedőnek két pár csizmát adott 300 furulyáért, azzal vigasztalván magát, hogy valamin mégis csak tuladott. Szép holdvilágos estéken a tilinkó panaszos hangon siratja a két pár csizma szomorú sorsát.

Nyilvános számadás

a kézdívásárhelyi önkéntes tüzoltó-egyesület által 1888 június 10-én megtartott májálisról.

(Vége.)

Csiszár Pál és ifj. Nagy József gyűjtőivén: Szo-tyori János 1 frt. Özv. Rácz Jánosné, Rácz Ferenczné, Jancsó Béla, Lebovics Mayer, Nagy Antal aszt., Erdélyi Károly, Mágóri Sámuel csizm., Dénes Lajos, Mihály Adámné, Kovács János szijgyártó, Jancsó Sámuel (Péteré) 50—50 kr, Nagy Ezékiás, M. Székely Jánosné 40—40 kr, Jancsó József szijgyártó, Kovács János, Keresztély András, Mágóri Sándor, Szabó Gyula 30—30 kr, Mágóri Anna, Kovács Tamásné, Császár András, Száva Dávid, Nagy Bálint, Szász Károlyné, Mészáros Amál, Mészáros Gyula, Winternitz Károly, Jánosvics Sándor, Györgyjakab Róza, Mozer Alfréd sörfőző, Rácz Mária, Gálfi Endréné 10—10 kr. Özv. Császár Pálné és fia Pál kovásznai és bilibi fuvar-díjjal 10 frt.

Nagy Gyula és Győrű Lajos gyűjtőivén: Benedek István örnagy 1 frt 50 kr, Molnár Józsiás, Mihutz György százados 1—1 frt. Ifj. Dézi Dániel 50 kr. Kovács Ferencz gyógyszer., Jancsó Pál szijgyártó, Pongrácz János, Bodor Jánosné 40—40 kr. Sükös Károly, Rácz András, Réthi Józsefné, Turóczi Mózes, Tusa Jánosné 30—30 kr. Gáspárek József, Kupán Balázs, Czánt Lajos százados, Jordáki József örmester, Nagy Ádám, Benczur Judith, Pál Ferencz, Császár Aron, Szo-tyori Dániel, Bodó Gyula, Kovács István pap, Jancsó Lajos, Jancsó Ferencz, Tóth József csizm., Jancsó Dániel, Benkő Béla, Binder János, Baka Sándor, Lóvi József, Jancsó Dávid, Popovics András, Beke Szász Dániel, Beke Szász András, ifj. Török János, Császár Sándor, Nagy Pálné, Jancsó Zakar 20—20 kr. Kapusi István, Benkő Sándor csizm., Mayer örmester, Kovács Jenő, Nagy Sándorné, ifj. Tóth Dániel, M. István 10—10 kr.

Tóth Béla és Welhreiter János gyűjtőivén: Török Bálint, ifj. Szöcs János ker., Hoffman Lukács 50—50 kr. Dobál Lajos, Jancsó Mózes (Bálinté), Nagy Gézané 40—40 kr. Nagy Sándor 30 kr. Keresztes Antal, Szöcs Károly, Popovics Károly, Szöcs Bálint mészáros, Medárd János, Szöcs Ferencz 20—20 kr. Fejér János 15 kr. Winternitz Ferdinándné, Politzer Rudolf, Jancsó Elekné, Péntes N. 10—10 kr.

A pénztárnál a helyszínen: Gróf Mikes Armin 5 frt. Nagy Lajos (L. f.), Császár Lukács, Tráger Albert főmérnök 1—1 frt. Jancsó Dénes 60 kr. Ifj. Kovács Dániel főpar., Nagy Károly alpar., Tóth Géza, Benka Gyula, ifj. Kupán József, ifj. Tóth István, Császár Dávidné 50—50 kr. Boda Gergely, Balogh János 40—40 kr. Krénitzky Károly 30 kr. Bodor István, Páldeák Pál, Szöcs Józsefné, Czimbalmos Gyula 20—20 kr. Török Sámuel, Fazakas János 10—10 kr.

Összesen 192 egyéntől felülfizetés 75 frt 45 kr. 206 drb előutított jegyből (a 50 kr) 103 frt. Összes bevétele 178 frt 45 kr. Kiadás 60 frt 85 kr. Tiszta jövedelem 117 frt 60 kr.

Kézdí-Vásárhelyt, 1888. jun. 14.

Benkő Gyula,
egyl. pénztáros.

173-ik közlemény

a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaelnevelő intézet javára 1887. év őszén Volád közszégi lakosai által tett szives adakozásokról.

Rácz Ferenczné 20 drb gyümölcs, Kádár Mihály, Kádár Márton, Kovács Antalné 1—1 liter paszuly, Kádár Antalné 1 lit. árpa, Kádár Ferencz, Kopacz István, Bartha Miklós 1—1 liter rozs, Tam. István 4 liter rozs, Kőnczei Dávid 4 liter buza, Gyulai Elek 4 liter lencse, Bartha Ferencz 2 liter árpa, Dézi József 1 liter törökbuza, Kerekes Mózesné 4 kr, Kádár Balázs, Mike Mik-

lós 1—1 liter, Barthos Gábor, Barthos Pál 2—2 liter rozs.]
Fogadják a szíves adakozók az árvák nevében kifejezett hálás köszönetünket.
Kézdi-Vásárhely, 1887. decz. 4.
Br. Szentkereszty Stephanie,
elnök.
Vajna Károly,
jegyző.

Piaczi árak

Kézdi-Vásárhelyt, június 14-én.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint	5 frt — kr
„ (elegy)	„	— frt — kr
Rozs (tisztá)	„	3 frt — kr
„ (elegy)	„	— frt — kr
Arpa (tisztá)	„	2 frt 40 kr
„ (elegy)	„	2 frt 20 kr
Zab	„	1 frt 80 kr
Törökbuza	„	4 frt 40 kr
Kása (köles)	hektóliterenkint	8 frt 50 kr
„ (árpa)	„	24 frt — kr
Borsó	„	4 frt 40 kr
Lencse	„	— frt — kr
Fuszulyka	„	4 frt — kr
Pityóka (legszebb)	„	1 frt 10 kr
Marhahus	kilogr.-kint	— frt 32 kr
Disznóhus	„	— frt 40 kr
Juh-hus	„	— frt — kr
Szalonna	„	— frt 75 kr
Faggyu (nyers)	„	— frt 20 kr

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Ifj. Dobay János.

Sz. 564. tlkvi.

1888.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Mélik Bogdán kovásznai lakos végrehajthatónak Szász Tamás kovásznai lakos végrehajtást

szenvedő elleni 140 frt hátrálék tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kovásznai kir. járásbíróság területén lévő Kovászna községben fekvő, a kovásznai 429. sz. tjkvben 877. hr. sz. ingatlanra 400 frt, 2023. hr. sz. ing. 23 frt, 2998. hr. sz. ing., mely időközben Szász József neje Kővér Anna nevére ment át, 22 frt, 4970. hr. sz. ing. időközben Gocz Bálint és neje nevére átment ingatlanra 11 frt; a kovásznai 1639. sz. tjkvben 874., 875. hr. sz. egész ingatlanra 50 frt, 7598. hr. sz. egész ing. 35 frt; a kovásznai 1240. sz. tjkvben 2956. hr. sz. és időközben Gocz Bálint és neje nevére átment egész ingatlanra 22 frt, 7654. hr. sz. és ugyancsak Gocz Bálint és neje nevére átment egész ingatlanra 16 frt, 8358¹/₂. hr. sz. időközben Szász József és neje nevére átment egész ingatlanra 22 frt, 7498. hr. sz. egész ingatlanra 21 frt, 7922¹/₂. hr. sz. egész ingatlanra 59 frt; összesen tehát 681 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik azon megjegyzéssel, hogy az árverezés egyuttal Butyka József kovásznai lakos, 171 frt 56 kr s járuléka követelése behajtása végett is meg fog tartatni, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. év **július hó 13-én** d. e. 9 órakor Kovászna község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság Kovásznán, 1888. évi márczius hó 22-ik napján.

Dobay János,
kir. járásbíró.

Zongora-hangolást

elvállal

Szabó Lázár Kézdi-Martonsfalván.

Sz. 142—1888.

v. h.

Árverési hirdetés.

Alólírt kir. bírósági végrehajtó a kézdi-vásárhelyi tekintetes kir. járásbírósnak 1888-ik évi 1647. szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré teszi, miszerint végrehajtató Sárkány József budapesti cégnek 99 frt 75 kr o. é. követelése s járulékai iránt végrehajtást szenvedő Mihály Józsefnél kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt 413 frt 60 kr-ra becsült ingóságok, u. m. vegyes bolti portékák és házi butorok;

továbbá 1521. p. szám alatti végzés szerint Lussnigg & Schneider cégnek Novák Sándor ellen 203 frt 37 kr követelés és járulékai iránt Novák Sándornál 406 frt 75 kr-ra becsült ingóságok, u. m. bolti singes és egyéb portékák nyilvános bírói árverezésen készpénzért el fognak adatni, minek az illetők kereskedésükben leendő eszközzésére határidőül 1888-ik évi **július hó 5-ik** napjának délelőtti 9 órája Novák Sándornál, d. u. 2 órája Mihály Józsefnél tüzetik ki, mely árverésre a vevők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érdeklött ingóságok emez árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 180. §-a szerint, szükség esetében becsáron alól is eladatni fognak; a lefoglalt ingóságok netaláni elsőbbségi igénylői pedig figyelmeztetnek, hogy jogaikat alólírt kir. bír. végrehajtónál és az árverés napján a helyszínén Kézdi-Vásárhelyt jelzett kereskedésekben az árverezés kezdetéig szabályszerűen érvényesítsék, mert különben igényeik későbbben figyelmen kívül fognak hagyatni.

Kelt Kézdi-Vásárhelyt, 1888-ik évi június hó 19-én.

Kakutsi Ádám,
kir. bír. végrehajtó.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

Menetrend.

Érvényes 1888. június hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1888. június hó 1-től.

Állomások			Vegyes vonat	Személy-vonat	Gyors-vonat	Állomások			Vegyes vonat	Személy-vonat	Gyors-vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)	(érk. ind.)				Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N-Szeben felé)	(érk. ind.)	(érk. ind.)	10.59 11.16	12.12 12.09	
Brassó (vendéglő)			4.10	7.10		Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	(érk. ind.)	1.07 1.51	1.27 1.47	
Botfalva			4.38	7.31		Nagy-Enyed			2.18	2.08	
Földvár			4.56	7.47		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)	(érk. ind.)	3.04 3.14	2.43 2.53	
Mogyorós			5.18	8.02		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	(érk. ind.)	3.51 4.01	3.24 3.26	
Apáca			5.37	8.14		Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	(érk. ind.)	5.56 6.37	5.00 6.37	5.32
Köpecz			5.58	8.30		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	(érk. ind.)	11.04 11.19	11.04 11.19	8.42
Agostonfalva			6.07	8.36		Budapest	(érk. ind.)	(érk. ind.)	10.00 10.00	6.33 6.33	1.55
Alsó-Rákos			6.26	8.52							
Homoród			6.55	9.12							
Kacsa			7.16	9.25							
Bene			7.39	9.45							
Erked			8.03	10.00							
Héjasfalva (elágazás Sz. Udvarhely felé)			8.36	10.24							
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	(érk. ind.)	9.03 9.13	10.39 10.46							
Medgyes	(érk. ind.)	(érk. ind.)	10.37	11.47							

Brassóból Bukarest felé a vegyes vonat indul délután 1 óra 55 perczkor.

Héjasfalva—székelyudvarhelyi vasút.

Héjasfalva	indul reggel	6.45	Székely-Udvarhely	indul este	5.38
Székely-Keresztur		7.40	Bögöz		6.22
Nagy-Galambfalva		8.35	Nagy-Galambfalva		7.03
Bögöz		9.02	Székely-Keresztur		7.45
Székely-Udvarhely	érkezik reggel	9.45	Héjasfalva	érkezik este	8.46

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.